
SAMSUN ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ TÜRKÇE EĞİTİMİ PROGRAMI SON DEĞERLENDİRME VE ÖNERİ RAPORU

1. Amaç ve hedefler

Stratejik planın oluşturulmuş ve içerisinde fakülte hedeflerinin hedeflerin yazılmış olması, zenginleştirilmiş, akılcı, yetkinlik tanımlarının bulunması, UÇEP konusunda öğretim üyelerinin farkındalığının yüksek olması ve program revizyonlarında UÇEP’i aktif olarak kullanmış olmaları, tüm eğitim etkinliklerinin öğrenim hedeflerinin yazılmış olması ve ders modüllerinde amaç ve öğrenim hedeflerinin paylaşılıyor olması güçlü yönlerdir.

Önümüzdeki dönemde;

1. Çeşitli yerlerde yer alan (hastane tanıtımı, stratejik plan) vizyon, misyon, hedeflerinin derlenip organize halde yayınlanmasını,
2. Eğitim programı öğrenim hedeflerinin revizyonu sırasında (ara ziyarete kadar) mezuniyet hedefleri (program çıktıları) için yeterli/yetkinliklerin dikkate alınmasını,
3. UÇEP uyum çalışmasının, öğrenme düzeylerini kapsayacak şekilde genişletilmesini,
4. Duyurulan eğitim amaç ve hedeflerinin farkındalığının artırılması için daha fazla çaba gösterilmesini,
5. Eğitim amaç ve hedefleri ile ilgili çalışmalara öğrenci katılımı sağlanmasını öneriyoruz.

2. Eğitim programı

Eğitim programının büyük oranda öğrenme/öğrenci merkezli olarak tanımlanmış ve yapılandırılmış olması, modele uygun eğitim yöntemlerinin farklı ağırlıklarda kullanılması, dönemlere göre eğitim program bileşenlerinin OKM sistemi üzerinden ve basılı kılavuzlar yoluyla etkin şekilde tanıtılması, tüm aşamalarda çok sayıda seçmeli program bulunması ve bu programların sık güncelleniyor olması, sarmal yapılanma modeli ile tanımlanmış programın entegrasyonu ve PDÖ'lerle dikey entegrasyona sağlanan katkı, eğitim programında davranış ve sosyal bilimlerle, bilimsel yöntem ilkeleriyle, kanıta dayalı tıp ile ilgili eğitim içerikleri bulunması, PDÖ oturumları, zengin seçmeli programlar, portfolyo uygulamaları, gelişim sınavı gibi yaşam boyu öğrenme motivasyonunu destekleyen etkinliklerin bulunması güçlü yönlerdir.

Önümüzdeki dönemde;

1. Çok sayıda farklı yöntemin kullanılması nedeniyle hem öğretim üyesi hem öğrenci için karmaşık hale gelmiş olan eğitim modelinde kullanılan eğitim yöntemleri açısından anlamayı kolaylaştırıcı bir özetleme/ açıklama hazırlanmasını,
2. Tıp dışı seçmeli programlar eklenmesini, tüm dönemlerde seçmeli programlar için öğrenci tercihlerinin tam yansıtılmasını sağlayacak zenginlikte alternatifler sağlanmasını, seçmeli program oluşturulma süreçlerine öğretim üyesi katkısının artırılmasını,
3. Halen sadece Dönem 6'da Aile hekimliği ve Halk Sağlığı programlarında mevcut olan toplum içinde eğitim etkinliklerinin tüm yıllara yayılmasını, ASM çalışmalarında sürenin daha uzun ve kesintisiz tutularak etkin katılımın desteklenmesini,
4. Zorunlu programın davranış ve sosyal bilimler öğeleri açısından zenginleştirilmesini,

5. Özellikle eğitim sürecinin erken yıllarındaki zorunlu programın, hasta ve toplumun sağlık sorunları ile karşılaşmayı sağlayacak eğitim etkinlikleri açısından zenginleştirilmesini,
6. Bilimsel yöntem ilkeleriyle ilgili eğitim etkinliklerinin farklı yıllara dağıtılması ve çeşitlendirilmesini,
7. Kanıta dayalı tıp eğitimi hakkında mevcut eğitim etkinliklerinin ileri dönemlerde "task" ve benzeri küçük grup uygulamaları ile desteklenmesi,
8. Mezun çalışması ile elde edilen verilerin, eğitim programında öğrenciyi mezuniyet sonrası eğitim ve çalışma koşullarına hazırlama konusunda iyileştirmeler yapma amacıyla kullanılmasını,
9. Sağlık hizmet sunumunda mesleklerarası bakış açısı kazandırma konusundaki eğitim etkinliklerinin sistematik, uygulamalı etkinlikler eklenmiş halde yapılandırılarak geliştirilmesi ve tüm öğrencilere yaygınlaştırılmasını öneriyoruz.

3. Öğrencilerin değerlendirilmesi

Ölçme değerlendirme yöntemlerinin Eğitim ve Sınav Yönergesinde ayrıntılı olarak açıklanması, uyum haftası organizasyonu sırasında duyurular yapılması gerek eğitim kılavuzlarında gerekse internet ortamında yayınlanması, her blok ve task için sınav yöntemlerinin tanımlanması, kılavuzlar dağıtılması ve tanıtım toplantıları yapılması, gelişim sınavı sonuçlarının geçme notuna etkili olması, ölçme değerlendirme için yıl içinde çoklu yöntem kullanılması ve bunların ortak değerlendirmesi ile başarı notu hesaplanması, gelişim sınavı, tanılayıcı dallanmış ağaç ve portfolyo kullanımı, sınav sonrası soruların ve cevapların paylaşılması, sınav öncesi soru analizi yapılması, belirtke tablosu kullanımı, ölçme değerlendirme konusunda geribildirim toplanması, çoktan seçmeli sınavlara yönelik KR20 analizi yapılması, hazırbulunuşluk sınavı uygulanması güçlü yönlerdir.

Önümüzdeki dönemde;

1. Öğrenci notlarının daha erken ilan edilmesini, itirazların daha hızlı sonuçlandırılmasını,
2. Belirtke tablosu (sınav matrisi) kullanımının tüm yıllara yaygınlaştırılmasını,
3. Sınav sonrası soru tartışma ve geri bildirim toplantıları yapılmasını, uygulama sınavları konusunda öğrenciyi daha ayrıntılı bilgi verilmesini,
4. Akademik danışmanların öğrenci notları ve genel gidişi izlemesinin sağlanmasını,
5. Multidisipliner yaklaşımı destekleyen soruların üretilmesi ve kullanımını,
6. Sınavlar hakkında öğrenci ve öğretim üyelerinden geribildirim alınmasını öneriyoruz.

4. Öğrenciler

Her yıl kontenjan taleplerinin bildirilmesi, üniversite öğrenci temsilci yönergesi uyarınca her dönem için öğrenci temsilcileri seçilmesi, fakülte öğrenci temsilcisinin Tıp Eğitimi ve Program kurullarına davet edilmesi, akademik Danışmanlık Yönergesi bulunması, her öğrenci için akademik danışman ataması yapılmış olması, öğrencilere üniversite dahilinde zengin sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif olanaklar sunulması, seçmeli stajlar çerçevesinde sosyal sorumluluk projesi katılımları bulunması, öğrencilere yemek bursu, OMÜ vakfı bursları sağlanması, öğrencilerle sürekli ve düzenli iletişim için ÖKM sisteminin etkin kullanımı ve öğrenci işleri bürosu çalışanlarının özverili çalışmaları güçlü yönlerdir.

Önümüzdeki dönemde;

1. Kontenjan taleplerinin analitik bir sisteme bağlanması,
2. Eğitime ilişkin bütün kurullara (örn. ölçme değerlendirme) özgün öğrenci temsilcilerinin seçilmesini, katılımlarının özendirilmesi ve desteklenmesini,
3. Fakülteye özel öğrenci temsilci yönergesi düzenlenmesini,
4. Öğrenci danışmanlık sisteminin kabul görece bir işleyişe kavuşturulmasını,
5. Sportif etkinliklere yönelik desteğin arttırılarak sürdürülmesini,
6. Sosyal sorumluluk projelerine katılımın tüm öğrencileri kapsayacak şekilde genişletilerek sürekliliğinin sağlanmasına çalışılmasını,
7. Öğrenci öğretim üyesi etkileşimini sağlayacak etkinliklerin arttırılarak sürdürülmesini,
8. Burs komisyonu yapılandırılmasını,
9. Öğrenci iletişimlerinde sosyal medya olanaklarının daha etkin kullanılması, öğrenciler tarafından geliştirilen sosyal medya olanaklarının kurumsallaştırılma yollarının aranmasını öneriyoruz.

5. Program değerlendirme

Etkin öğrenci geribildirim sisteminin var olması ve sonuçlarının program geliştirme için kullanılması, program değerlendirme çalışmaları sonucunda eğitim programında önemi değişiklikler yapılmış olması, YÖK kalite değerlendirme ve UTEAK akreditasyon süreçlerinden geçilmesi güçlü yönlerdir.

Önümüzdeki dönemde;

1. Öğrenci geribildiriminde katılımın arttırılmasına yönelik önlemler alınmasını,
2. Öğrenci performanslarının yıllar içinde değişimlerinin izlenip bir program değerlendirme ögesi olarak kullanılmasını,
3. Mezun takip sistemi kurulmasını,
4. Program değerlendirme sonuçları ve bunlara bağlı yapılan değişikliklerin öğrenci ve öğretim üyeleri ile paylaşılmasını öneririz.

6. Öğretim elemanları

Üniversitenin atama yükseltme kriterleri bulunması, eğitim yönetiminde yer alanlar için görev tanımlarının ayrıntılı olarak yapılması, tüm eğiticilerin katılmasının zorunlu tutulduğu düzenli yapılan eğitici gelişim programları varlığı, eğitici gelişim programları için destek sağlanması güçlü yönlerdir.

Önümüzdeki dönemde;

1. Artan öğrenci sayısının yarattığı iş yükünü azaltacak şekilde kadro planlaması yapılmasını,
2. Eğitici gelişim programlarına katılımının bilgileri tazeleme ve güncelleme amacıyla belirli aralıklarla tekrarlanması gereken şekilde bir sistem kurulmasını,
3. Hem fakülte içindeki, hem dış kurumlardaki eğitici gelişim programlarına, tüm öğretim üyelerinin katılımlarının arttırılarak desteklenmeye devam edilmesini,
4. Eğitici gelişim programlarına katılımının eğitici performansına ve eğitim çıktılarına etkisinin değerlendirilmesini,
5. Sürekli mesleki gelişim etkinliklerine katılım için mali destek imkanlarının arttırılması ve kullanımının kolaylaştırılmasını öneriyoruz.

7. Eğitsel kaynak ve olanaklar

Yeterli teknolojik altyapıya sahip tek merkezde toplanmış çok sayıda çeşitli büyüklükte eğitim salonları bulunması, hafta içleri kesintisiz çalışma saatleri ile danışmanlık hizmeti de veren gelişkin kütüphane olanakları bulunması, PDÖ odaları, simüle hasta odaları, mesleki beceri laboratuvarı, yaygın maket kullanımı, mikroskopi salonu bulunması, Valilikle rektörlük arasında eğitim konularında işbirliği protokolü bulunması, eğitim programının her alanında etkin ve öncül rol üstlenmiş iki öğretim üyesinin görev yaptığı Tıp Eğitimi AD varlığı, klinik eğitim için yeterli hasta, hasta yatağı, çeşitli klinik işlemler, eğitim salonları bulunması, detaylı hazırlanmış intörn yönergesi bulunması, blok kılavuzlarında stajyerlerin sorumluluklarının tanımlanması, Dönem 2’de “Etik ve tıbbi araştırma teknikleri” isimli bu konuya odaklanmış ayrı bir blok eğitimi yoluyla sağlanan araştırma eğitimi, gönüllü öğrencilerin araştırmalara katılma olanakları bulunması ve öğrencilerin kongre katılımlarının sağlanması, Üniversitenin değişim programları için destek ofislerinin var olması, Erasmus ve Farabi programlarından karşılıklı değişim yapan öğrenciler bulunması, Fakülte Erasmus ve Farabi koordinatörleri bulunması güçlü yönlerdir.

Önümüzdeki dönemde;

1. Eğitim ortamları için belli aralıklarla mimari ve teknolojik yenilenme yapılmasını,
2. Artan öğrenci sayısına uygun şekilde PDÖ odası sayısının artırılmasını,
3. Eğitim ve klinik alanlara yeni bağımsız çalışma ortamları oluşturulmasını,
4. Valilikle yapılmış eğitim işbirliği protokolünün güncellenerek, eğitimin erken dönemlerinden itibaren başta ASM’ler olmak üzere bölgedeki birinci ve ikinci basamak sağlık kuruluşlarında eğitim olanak ve sürelerinin artırılmasını,
5. Farklı simüle hasta olanakları sağlanmasını, simüle hasta odalarının teknolojik altyapısının güncellenmesini,
6. ulusal ve uluslararası işbirliği için anlaşmalı kurum ve kontenjan olanaklarının artırılmasını,
7. değişim programlarına katılımda denklik ve kredi işlemleri için danışmanlık hizmetlerinin güçlendirilmesini öneririz.

8. Yönetim ve yürütme

Öğrenci merkezli eğitim sisteminin yüküne uygun bir yapılanma ve bu yapılanma içinde görev yapan çok sayıda öğretim üyesinin mevcut olması, eğitimle ilgili kurulların çoğunun uzun yıllar boyunca izlenebilen karar defterlerinin var olması, tüm kurul yapısının düzenli çalışmasını, kararların kaydını ve uygulamasını sağlayıp bir yandan da ölçme değerlendirme ve programların yürütülmesindeki destek görevlerini tek elden sürdüren Tıp eğitimi birimi, öğrenci işleri bürosunda veri giriş işlemlerini etkin biçimde yürüten özel eleman bulunması, dekanlık ve SUVAM yönetimi arasında düzenli haftalık toplantılar yapılması güçlü yönlerdir.

Önümüzdeki dönemde;

1. Eğitim yönetimi örgütlenmesinde var olan çok sayıda kurulun etkileşim ve eşgüdümünü kolaylaştıracak daha kompakt bir yapılanmanın kurgulanmasını,
2. Öğrenci işleri bürosunun eleman olarak desteklenmesini, veri giriş ve analiz işlemlerini yapan görevlinin öğrenci işleri bürosundan bağımsızlaştırılıp tıp eğitimi biriminde görevlendirilmesini,
3. Eğitimde işbirliği yapılan bölgesel ulusal ve uluslararası kurumlarla ilişkileri protokollere bağlayarak iletişimlerin güçlendirilmesini öneriyoruz.

9. Sürekli yenilenme ve gelişim

Adanmışlıkla hareket eden bir ekip, ciddi testlerden geçilmesine rağmen eğitim programının yürütülmesi ve yenilenmesi için çalışmakta olması güçlü yönlerdir.

Önümüzdeki dönemde; bazı öğretim üyeleri üzerinde var olan ve işlerin adil ve verimli paylaşımını ve yaygınlaşmasını engelleyip iş yükünün yoğunlaşmasına neden olan tekrarlayan görevlendirmelerin gözden geçirilmesini, bazı kurullarda verimli çalışmaya engel düzeydeki üye sayılarının ve görev dağılımının gözden geçirilmesini öneriyoruz.

GENEL ÖNERİLER

Aşağıda bulunan genel öneriler bugüne kadar akreditasyon için başvuran fakültelerin Öz Değerlendirme Raporu (ÖDR) değerlendirmeleri ile Kurum Ziyareti Raporlarındaki ortak kümelerden yola çıkarak hazırlanmış olup; 1.1.2018 tarihi itibarıyla akredite olan kurumlara özel önerilerle birlikte paylaşılması uygun görülmüştür.

1. Fakültelerimizin amaç ve hedeflerini büyük oranda yetkinlik/yeterlikler olarak tanımladıkları görülmektedir. İç paydaş olarak öğretim üyelerinin katkısının alındığı ancak öğrenci katkısının sınırlı olduğu görülmektedir. Dış paydaşların sürece katılımı anlamında fakültelerden talepler gitmiş olmakla beraber yeterli dış paydaş katkısı alabilen fakülte sayısı sınırlıdır.

Kurumsal ve eğitim programı, amaç ve hedefleri belirlenirken tıp fakültesinin sosyal yükümlülükleri göz önünde bulundurması ve özellikle öğrenciler ile dış paydaşların katılımını sağlayacak yöntemlerin geliştirilmesi ve programa uyarlanması önerilir.

2. Fakültelerimiz Ulusal Çekirdek Eğitim Programı'na (UÇEP) uyum konusunda takdir edilmesi gereken bir çaba göstermektedirler. Bununla birlikte çoğu analizde sadece UÇEP'te yer alan başvuru nedenleri ve hastalık listelerinin ders programında konu olarak yer alıp almadığını gösterilmektedir.

Eğitim programının hedefleri, öğretim ve ölçme-değerlendirme yöntemlerinin UÇEP'le uyumunu analiz edecek düzeyde farklı yöntemlerle toplanmış verilerin bir arada kullanıldığı ve yorumlandığı çalışmaların yapılarak uyum durumun gösterilmesi önerilmektedir.

3. Entegrasyon stratejisi tüm fakültelerimizin eğitim programlarının ilk üç yılında (klinik öncesi döneminde) "sistem temelli model" üzerinden hayata geçirilmiştir. Dikey entegrasyonu sağlamaya yönelik farklı uygulamaların da daha görünür hale geldiği saptanmıştır. Öte yandan benzer bir entegrasyonun klinik dönemde sağlanabildiği programlar sınırlıdır.

Bütüncül bir yaklaşımla tüm programın, klinik dönemin kendi içinde ve ilk üç yıl ile entegrasyonun sağlanmasına yönelik çalışmalara hız verilmesi önerilir.

4. Fakültelerimizin eğitim programlarında yenilikçi eğitim öğretim yöntemlerine ve öğrenen merkezli uygulamalara daha fazla yer verilmeye başlanmış olması, seçmeli derslerin çeşitliliğinin artması ve programda yer verilen bağımsız çalışma saatleri ile birlikte eğitim programının ana unsurlarından sayılmaya başlanması çok olumlu bir gelişmedir. Öte yandan fakültelerimizdeki temel öğretim etkinliği eğitici merkezli, ağırlıklı olarak amfi dersi olarak gerçekleştirilmektedir.

Eğitim programının her döneminde küçük gruplarda öğrenen merkezli etkinliklere, seçmelilere ve bağımsız çalışma saatlerine çok daha fazla yer verilmesini sağlayacak düzenlemelerin planlanması ve hayata geçirilmesi önerilir.

5. Fakültelerimizde eğitim teknolojisinin kullanımı ve programlarla entegrasyonuna başlanmış görünmektedir. Eğitim programının sistematik yürütülmesine yardımcı olan yazılımlardan, teknolojinin daha fazla kullanıldığı öğrenme etkinliklerine uzanan deneyimler üretilmektedir.

Eğitim öğretim süreçlerinde öğrencilerin teknolojiyi kullanımları ile ilgili beklenti ve gereksinimleri ile eğitim programlarımızın özellikleri göz önünde bulunduran “tıp eğitimine eğitim teknolojileri ve yenilikçi uygulamaların akılcı ve maliyet etkin bir şekilde entegrasyonu”nun sağlanması önerilir.

6. Eğitim programlarında, ölçme değerlendirme etkinliklerinde, özellikle de klinik öncesi dönemde yöntem çeşitliğine belirli oranda ulaşılmış görünmektedir. Bununla birlikte klinik dönemde halen geleneksel sözlülerin ağırlıklı olduğu uygulamalarla değerlendirme yapıldığı izlenmektedir.

Ölçme değerlendirme uygulamalarının genel bir program olarak ele alınması, özellikle klinik döneminde çoklu yöntem kullanımını içerecek ve fakülte mezuniyet hedeflerini ölçülebilir şekilde sistematik olarak yapılandırılması önerilir.

7. Fakülte dekanlıklarımız tarafından her yıl yeni alınacak öğrenci sayısı ile ilgili bir değerlendirme yapılarak rektörlüklere iletildiği bildirilmektedir. Ancak devlet tıp fakültelerinde ÖSYM sınav kılavuzunda belirtilen rakamın hala önerilen rakam olmadığı ifade edilmektedir.

Yeni öğrenci kontenjanının belirlenmesi konusunun en az eğitim programının hedefleri, yapısı, özellikleri, kurumsal insan gücü ve altyapısı gibi bileşenlerin dahil edildiği sistematik bir analizle yapılması ve fakültelerin bu veriyi kaynak planlama ve yaratma süreçlerinde kullanması önerilir.

8. Tıp fakültelerinde sağlık bakım hizmeti vermenin halen, öğretim üyelerimizin görev alanlarında eğitim ve araştırmanın önünde olduğu izlenebilmektedir. Ek ödeme, atama yükseltme kriterleri, akademik teşvik gibi mekanizmalar eğitim- öğretim görevlerini desteklemede sınırlıdır.

Fakültelerimizde eğitim-öğretim hizmet alanına daha çok zaman ayırmayı ve nitelikli çalışmalarını teşvik edecek, destekleyecek mekanizmaların kurulması ve mevcut uygulamaların bu yönde geliştirilmesi önerilir.

9. Fakültelerimizde program değerlendirme, öz değerlendirme, sürekli yenilenme ve gelişim kültüründe çok önemli bir ilerleme yaşandığı göze çarpmaktadır.

Sürekli yenilenme ve gelişimin kalıcı kurul ve komiteler üzerinden fakültenin sosyal yükümlülük alanlarının tümünü kapsayan şekilde sistematik hale getirilmesi önerilir.